

Οι Τρεις Άγιοι του Πόνου και της Ελπίδας (Νικόλαος Κόϊος, Συντονιστής Περιεχομένου Ενότητας Θρησκείας - Πεμπτουσία)

/ [Πεμπτουσία](#)

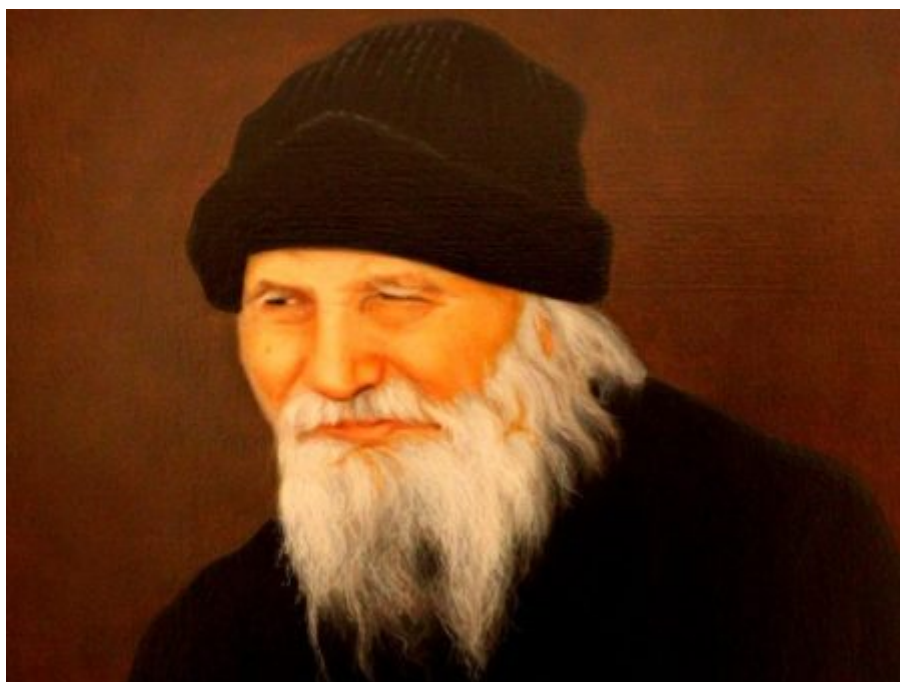

Είναι βαθειά πεποίθηση της Ορθόδοξης Εκκλησίας ότι κάθε εποχή έχει τους δικούς της Αγίους και ότι δεν υπάρχει εποχή χωρίς Αγίους. Ο Άγιος της κάθε εποχής είναι η ζωντανή απόδειξη και κατάδειξη της Χάριτος του Χριστού, της αγάπης του Πατρός και της κοινωνίας του Αγίου Πνεύματος εν τόπω και χρόνω, ανάμεσά μας. Όταν ένας Άγιος φεύγει από τον κόσμο αυτό για την ουράνια κατοικία του, αφήνει στην γενιά που τον γνώρισε το προνόμιο του Ιωάννου του Ευαγγελιστού. Να μπορεί η γενιά αυτή να αναφωνεί το «όν ακηκόαμεν, όν έωρακαμεν τοις οφθαλμοίς ημών, ον εθεασάμεθα, και αι χείρες ημών εψηλάφησαν» (Αΐω. 1,2).

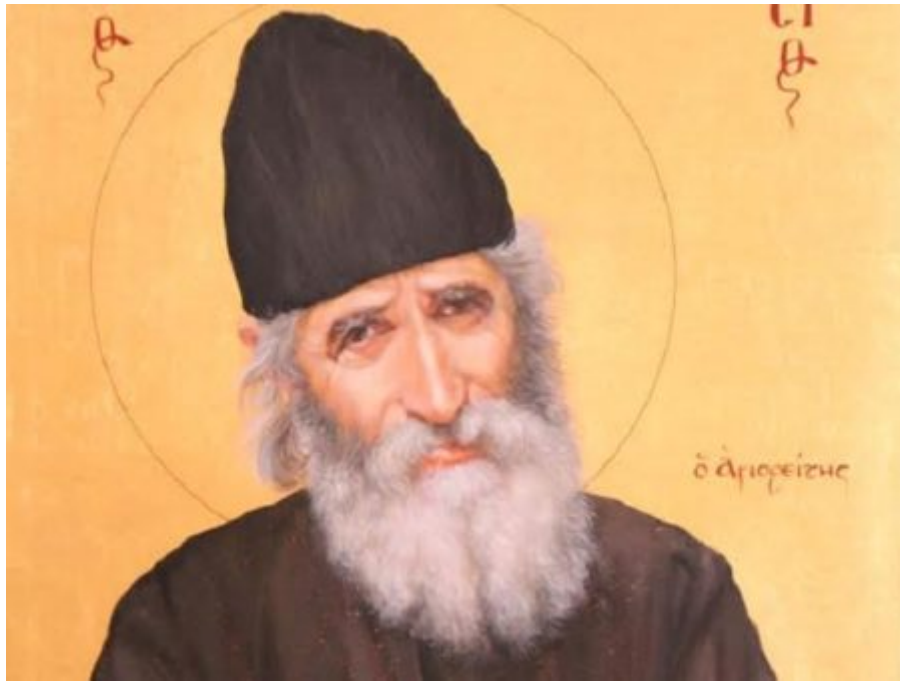

Αυτή ήταν η δική μας γενιά που γνώρισε τους τρεις Γέροντες Ιάκωβο, Πορφύριο και Παΐσιο, επισήμως κατεταγμένους πια στο Αγιολόγιο της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Οι περισσότεροι από εμάς ήμασταν μαθητές δημοτικού, γυμνασίου, λυκείου και φοιτητές όταν τους επισκεφθήκαμε για να πάρουμε την ευχή τους. Λίγα

κατανοούσαμε από τους λόγους και την προσωπικότητά τους. Πηγαίναμε σε αυτούς είτε με την οικογενειακή προτροπή είτε εξ αιτίας της φήμης που είχαν αποκτήσει οι Άγιοι μέσα στην Εκκλησία, τον λαό του Θεού. Πηγαίναμε κι εμείς συνήθως επειδή πήγαιναν και όλοι οι άλλοι.

Ορισμένες, λίγες φορές βρήκαμε την ευκαιρία να εκμυστηρευθούμε σε κάποιον από τους τρεις Αγίους τους εφηβικούς λογισμούς μας και λάβαμε πνευματική ανάπαυση και πολύτιμες συμβουλές, τις οποίες συνήθως δεν κατορθώναμε να ακολουθήσουμε. Φυλάχθηκαν όμως στον νου και την καρδιά μας ως πολύτιμη παρακαταθήκη και «εμφανίστηκαν» μπροστά μας όταν οι δυσκολίες της ζωής το απαίτησαν. Περισσότερο παίρναμε ένα μερίδιο της Χάρης τις λίγες στιγμές που βρεθήκαμε δίπλα τους. Χάρη και χαρά ανεξήγητη. Ο χρόνος σταματούσε. Η βιοτική μέριμνα έμπαινε αβίαστα στο περιθώριο. Οι λογισμοί και οι σκέψεις για το άτομό μας υποχωρούσαν. Τα προβλήματά μας εκείνη την ώρα δεν μας απασχολούσαν. Υπήρχε μία αίσθηση αιωνιότητας. Ότι αυτό που ζούσαμε εκεί θα συνέχιζε για πάντα.

Όταν όμως αποχωρούσαμε η αίσθηση αυτή υποχωρούσε και σε μικρό χρονικό διάστημα προσγειωνόμασταν άλλες φορές ομαλότερα κι άλλες όχι τόσο στην σκληρή πραγματικότητα της ρουτίνας μας. Την ρουτίνα όχι μόνο την δική μας αλλά και όλων των υπολοίπων συν-ανθρώπων μας των εγγύς και των μακράν. Είναι όλοι εκείνοι για τους οποίους ακούμε κάθε μέρα και εκείνοι οι πιο κοντινοί. Αυτούς τους τελευταίους τους ακούμε, τους βλέπουμε και τους ψηλαφούμε σε σημείο που να τους συνηθίζουμε, να τους βαριόμαστε, να μας είναι ενοχλητικοί, να τους θεωρούμε εμπόδια ή ακόμη και να τους μισούμε. Και όλα αυτά χωρίς να έχουμε εξ αρχής κάποια κακή πρόθεση, τουναντίον μπαίνουμε όλοι στον αγώνα της ζωής με τις καλύτερες προθέσεις και με την επιθυμία της προόδου και της παραγωγικότητας. Ο χρόνος ωστόσο και η πραγματικότητα μας διαψεύδουν. Δεν παίρνουμε αυτό που θέλουμε ή αυτό που πιστέψαμε ότι μας αξίζει. Απογοητευόμαστε από τους άλλους. Ιδιαίτέρως από αυτούς που τους έχουμε πολύ ψηλά στην εκτίμησή μας. Δεν μας παρέχουν την αίσθηση και την ανάπαυση που αποζητούμε και που όσο περνούν τα χρόνια την έχουμε περισσότερη ανάγκη. Η ανάμνηση της προσωπικής επαφής μας με τους Αγίους, τους τρεις Αγίους της γενιάς μας, Πορφύριο, Παΐσιο και Ιάκωβο καθίσταται απόμακρη για την κατάστασή μας. Αυτό πολλές φορές μας στενοχωρεί, ενίοτε και μας σκανδαλίζει. Γιατί αυτοί οι Άγιοι να μην είναι συνεχώς μαζί μας; Γιατί να μην μα στέλνουν, έστω και για λίγο, ένα μικρό κύμα Χάριτος από αυτό που παίρναμε όταν στην νεότητά μας τους προσεγγίζαμε; Γιατί μας εγκαταλείπουν να τα βγάλουμε μόνοι πέρα σε μια πραγματικότητα που γίνεται ολοένα πιο σκληρή, στερημένοι από κάθε αίσθηση της δικής τους μακαριότητας;

Αναφέραμε στην αρχή ότι κάθε εποχή και γενιά έχει τους δικούς της Αγίους. Είναι οι δικοί της Άγιοι όχι μόνο γιατί έζησαν στον συγκεκριμένο χρόνο και χώρο, αλλά γιατί σε αυτούς φανερώθηκε η πρόνοια του Θεού για την συγκεκριμένη γενιά. Η δική μας γενιά ήταν η γενιά της ευμάρειας που ακολούθησε τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο, την εμφύλια εγχώρια σύγκρουση και τις πολιτικές περιπέτειες της πατρίδας μας. Η προηγούμενη γενιά προσπαθούσε να κλείσει πληγές για να ορθοποδήσει. Η δικιά μας προσπαθούσε να αποκοπεί από το παρελθόν και να απολαύσει με άκρα αισιοδοξία ένα παρόν, χωρίς να αναλογίζεται ιδιαίτερα το μέλλον. Αναπόφευκτα το τότε μέλλον έγινε παρόν. Και την ευμάρεια και την ασυλλόγιστη αισιοδοξία την διαδέχθηκαν η γενικευμένη κρίση και η απαισιοδοξία. Η γενιά μας δεν ήταν μεγαλωμένη να αντέχει και να αντιμετωπίζει τον πόνο και την δυσκολία. Ήταν μια γενιά για τα εύκολα. Γι' αυτό και τους Αγίους της τους είδε και τους αισθάνθηκε έτσι. Οι Άγιοι της Χάριτος, της Ανάπαυσης, της Χαράς. Εύκολα μας τα μετέδωσαν αυτά όταν ήμασταν δίπλα τους. Ποτέ όμως δεν αναρωτηθήκαμε πώς τα απέκτησαν. Διαβάζαμε στα Γεροντικά και στα ασκητικά βιβλία το «Δως αίμα, λάβε Πνεύμα», αλλά ποτέ δεν το ζήσαμε στο «πετσί» μας.

Τελικά όμως οι τρεις μεγάλοι Άγιοί μας δεν μας εγκατέλειψαν. Επέστρεψαν μετά από λίγα χρόνια με την πράξη αγιοκατάταξης της Εκκλησίας μας. Κατανόησε η Εκκλησία, το Σώμα του Χριστού στο οποίο είμαστε όλοι μέλη, ότι τα μέλη της, αυτά της παρούσας γενιάς, νοσούν βαρέως. Πάσχουν από την νόσο της πρόσκαιρης και δοτής ευμάρειας και της ευκολίας και είναι ανίσχυρα να αντιμετωπίσουν τον πειρασμό της κρίσης. Επαναφέρει η Αγία Εκκλησία τους Αγίους μας στο προσκήνιο τιμώντας τον βίο τους, αλλά προ πάντων την τελευτή τους.

Μελετώντας τους Αγίους κάθε εποχής βλέπουμε ότι συγκεντρώνουν κάποια κοινά, ομοειδή τρόπον τινά, χαρακτηριστικά. Οι Άγιοι των Αποστολικών χρόνων, οι Μάρτυρες της Πρώτης Εκκλησίας, οι Ασκητές της Ερήμου, οι Μεγάλοι Πατέρες των Οικουμενικών Συνόδων, οι Θεολόγοι της Εμπειρίας του Ακτίστου Φωτός, οι Αγιορείτες Άγιοι, οι Νεομάρτυρες και πολλές άλλες ομάδες Αγίων κάθε εποχής που δεν είναι δυνατόν να τους αναφέρουμε εδώ όλους. Στους τρεις Αγίους της δικιάς μας γενιάς βλέπουμε δύο κοινά χαρακτηριστικά, όχι τα μόνα, αλλά αυτά που απαντούν στα αδιέξοδα της εποχής μας: τον Πόνο και την Ελπίδα. Και οι τρεις κοινώνησαν τον Πόνο των εκατομμυρίων ανθρώπων της γενιάς μας: τον πόνο της ασθένειας, της εγκατάλειψης, της ανέχειας. Ειδικά εκείνον της αρρώστιας, του πλέον ορατού σημείου της φθοράς και της θνητότητας. Αυτό που ο σύγχρονος άνθρωπος με όλα τα μέσα προσπαθεί να αποφύγει και να εξορκίσει. Κανείς από τους τρεις Αγίους δεν τον απέφυγε. Και οι τρεις είχαν από μία ικανή «συλλογή» ασθενειών την οποίαν υπέμειναν οι ίδιοι, τους άλλους όμως τους εθεράπευσαν. Και ενώ οι ίδιοι πέθαναν μέσα σε πόνους φρικτούς, σύμφωνα με τις μαρτυρίες αυτών που ήταν δίπλα τους, άφησαν στην γενιά την δικιά μας, της πάλαι ποτέ ευμάρειας και της τωρινής κρίσης την Ελπίδα μέσα από την ζωντανή παρουσία τους στην Εκκλησία, ότι κάποια στιγμή θα νιώσουμε δίπλα τους πάλι εκείνη την ανεξήγητη Χάρη και Χαρά.

Ας έχουμε την ευχή τους!